

Slovenski glasnik.

Prof. Jos. Stritar pridružil se je kot **solastnik** izdajateljem „Ljubljanskega Zvona“, katerega bode odslej redno s svojimi spisi podpiral.

Slovensko slovestvo. Delo sv. Cirila i Metoda. V spomin 5. julija 1881. z ozirom na denašnje razmere. Spisal Jaromir Volkov. Založil pisatelj. Tiskal Franc Huala v Trstu 1881, v 8^{ki}, 88 str. Ponatis iz „Edinosti“. Cena 45 kr. – Tako se imenuje jako lepo, popularno in s patrijotičnim ognjem pisana knjiga, katera razpravlja v štirih oddelkih: 1. slovansko delo sv. bratov do Cirilove smrti, 2. dobo do Metodove smrti, 3. usodo slovanskega dela naših blagovestnikov na cerkvenem in slovstvenem polju po Metodovi smrti, 4. zakaj in iz katerih uzrokov nam se je treba neprestano potezati za naš obredni jezik. Iz vsega srca želimo, da bi se ta lepa, potrebna in poučna knjiga med našim narodom jako razširila.

Jezičnik. Spisal J. Marn. XIX. leto. V Ljubljani. Natisnil in založil Rudolf Milic 1881., v vel. 8^{ki}, 62 str. Cena 60 kr. Prinaša nam letos prezanimljive životopise naslednjih slovenskih pesnikov in pisateljev: Jožefa Žemlje, Brnarada Tomšiča, Franca Malavašiča, dr. S. Klančnika, dr. Jožefa Rogača, Janeza Bonača, Matevža Lotriča, Leona Engelmana Nožarjevega in Franca Svetličiča. V Jezičniku je spet letos nabranega toliko novega književno-zgodovinskega gradiva, da ga bode vsak prijatelj našega slovstva z veseljem čital.

„Jurčiču v spomin“ imenuje se na posebnem listu natisnena in dve strani obsezajoča pesen Borisa Mirana, katero je pesnik podaril dunajski „Sloveniji“, da jo v prid Jurčičevi ustanovi prodaja po 10 kr. iztis. Založil in natisnil jo je A. Keis na Dunaji.

„Pedagogični letnik“ bodo v letu 1882. izdali gg. učitelji Fr. Jamšek, I. Lapajne, J. Ravnikar in B. Valenta. Knjiga kakih 200 str. obsežna obsezala bode v teoretičnem delu temeljite spise iz šolskega in učiteljskega življenja sploh, razprave o raznih važnih šolskih in učiteljskih vprašanjih, razmotravanja pedagogičnih in didaktičnih načel; a v praktičnem delu izborne članke o splošni in posebni metodiki in razprave o vseh predmetih sedanje ljudske šole. Pridejan mu bode tudi imenik slovenskih učiteljev in šol z dotičnimi plačami. Naročnino (1 gl. za iztis) prejema do 1. aprila 1882. leta g. Božidar Valenta, nadučitelj v Krškem, a spise namenjene „Pedagogičnemu letniku“ do 1. junija g. J. Lapajne, ravnatelj meščanske šole v Krškem.

Kratko poročilo o delovanju in stanju „podpiralne zaloge slovanskih vseučiliščnikov v Gradci“ od leta 1872. do 1881. po zapiskih blagajnikovih in tajnikovih sestavil Jos. Lendovšek t. č. tajnik. V Gradci, 1881. Založil odbor. Tiskala tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovci, v 8^{ki}, 15 str. Vrhu zgodovinskih

novic o početku in dosedanjem delovanju podpiralne zaloge pripoveduje nam knjižica, da ima sedanja založna glavica imovine 3300 gld. v vrednostnih papirjih in 48 gld. v gotovini. To je pač malo, in premožnejši izmed slovenskih rodoljubov bi lahko nekoliko več storili za uboge slovenske dijake v Gradci.

Društvo „Narodni Dom“ osnovalo se je te dni v Ljubljani. Namen mu je vsem narodnim društvom v Ljubljani, ki se pečajo z umetnostjo in znanstvom ali goje družbinsko zabavo, sezidati in vzdržavati lep dom ter na tak način pospeševati narodno omiko in zabavo. O priliki bodemo o tej velevažni stvari kaj več izpregovorili.

V literarnem in zabavnem klubu ljubljanskem govorili so zadnje tedne: g. dr. J. Drč o zadušenju, g. Ivan Šubic o najnavadnejšem parasitu človeškem, g. I. Hribar o slovanski akademiji na vseučilišči Bolonjskem. G. Evgen Lah predaval je dvakrat o statistiki prebivalstva po Kranjskem (spis izide v „Ljublj. Zvonu“) in o Izraelitih po avstrijsko-ogerski državi.

Prof. Ivan Frankè razstavil je te dni v Kolmanovi prodajalnici v Ljubljani portret malega dečka, sina g. Fr. X. Sovana ml. Slika, v vsakem oziru dovršeno delo, odlikuje se osobito pa točnem risanju in krasnem koloritu. — Rezbear g. Fr. Zajec, ki je pred kratkim dovršil lepo podobo sv. Vincencija Pavlanskega, namenjeno rakvi usmiljenih sester ljubljanskih pri sv. Krištofu, izdeluje zdaj iz kararskega marmorja doprsno podobo pokojnega škofa Legata, katero misli stolni kapitel tržaški nekdanjemu svojemu vladiki postaviti v stolni cerkvi sv. Justa v Trstu.

Dr. Jurij Dobrila, vladika tržaško-koperski, plemeniti rodoljub in požrtvovalni podornik slovanskega življa po tužni Istri, umrl je 13. januarja t. l. ob polusedmih zvečer v Trstu. Pokojnik, sin ubogih roditeljev, bil je porojen 16. aprila 1812. leta v Tinjanu v Istri. Početne in prve štiri latinske šole dovršil je v Pazinu, peto in šesto šolo v Karlovcu, sedmo in osmo, kakor tudi bogoslovje v Gorici. V duhovnika je bil posvečen 11. sept. 1837. l. Bil je pozneje katehet na ženskih šolah, potem profesor in vodja v semenišči in naposled kanonik in župnik stolne cerkve sv. Justa v Trstu. Od leta 1857. do 1875. bil je škof poreško-puljski, od l. 1875. dalje tržaško-koperski. Njegova presrčna želja je bila povzdigniti in pomnožiti slovansko duhovščino po Istri in v ta namen podpiral je uboge, a nadepolne gimnazijalce ter nabiral in iz svojega premoženja množil doneske, da bi v Pazinu osnoval slovanskim dijakom semenišče. Prejšnja leta spisal je molitveno knjigo „Otče, budi tvoja volja!“, katera je hrvatskemu narodu v Istri zlata dušna hrana; ne pogrešaš je v nobeni hiši, in tudi ne na najmanjši ladiji hrvatski.

Prof. Viljem Urbas čital je ne davno v nemškem in avstrijskem planinskem društvu v Trstu razpravo o Čičariji in Čičih.

Prof. S. Rutar v Spletu dovršil je „Tolminsko zgodovino“, katera v kratkem izide na stroške znanega rodoljuba Tolminskega. Ker je g. pisatelj za svoje delo vrhu znanih in tiskanih virov porabil tudi mnogo do zdaj še nikjer objavljenih listin iz raznih arhivov primorskih, nadejati se nam je v vsakem oziru zanimljive knjige. — Že delj časa ima prof. Rutar v rokopisu zgotovljen tudi „Domovinski nauk o avstrijskem Primorju“. Ta knjiga je namenjena osobito učiteljiščema v Gorici in v Kopru.